

[Gerda Møller]

deles op i tre etaper. Ministeren siger endvidere i sin fremsættelsestale, at den planlagte reform bygger på det centrale uddannelsesråds reformforslag, og det finder hun velegnet som grundlag for en etapevis udbygning eller ændring af uddannelsesstøtten.

Det vil altså sige – sådan må man forstå det, og det vil jeg da godt have bekræftet her i dag – at det må være ministerens hensigt at bygge den fremtidige uddannelsespolitik på principperne i U 90, og at støttereformen skal tjene som grundlag herfor. Det kan ikke undre os i det konservative folkeparti, at en socialdemokratisk undervisningsminister går videre i sin forgængers fodspor, men det kan nok undre os, at partiet venstre som regeringsparti tilsyneladende har måttet sluge den kamel, som U 90 må være for venstre, især når man betænker, at et af de partier, der har boltret sig mest i kritikken af U 90, har været venstre med hr. Bertel Haarder i spidsen.

Derfor må vi da også, både vi og befolkningen, have krav på at vide, om venstre, i og med at man går ind for støttereformen, nu også går ind for principperne i U 90, hvad partiet altså ikke har gjort før.

Det konservative folkeparti vender sig stærkt imod U 90's principper, først og fremmest det lighedsorienterede og det holdningsdannende princip. Vi går ikke på akkord, og vi ønsker ikke at ofre kvaliteten i uddannelserne og den personlige frihed for det enkelte menneske på lighedens alter. Derfor må vi afvise dette forslags principper og kan i øvrigt heller ikke gå ind for en reform, hvor vi knap nok kender hele første etape, og hvor vi intet præcist ved om anden og tredje etape. Det drejer sig trods alt om ca. 2 mia kr. i merudgift, når reformen er fuldt udbygget. Vi må have krav på at vide, hvor disse penge skal komme fra, og om vi i det hele taget har råd til denne dyre reform. Jeg går ud fra, at det kan vi få svar på. Nu kan jeg se, økonomiministeren ikke er her, men jeg går ud fra, han ved anden lejlighed vil svare på det.

Mine bemærkninger her skal ikke opfattes sådan, at vi i det konservative folkeparti ikke ønsker at bedre de økonomiske forhold for de studerende. Også vi er klar over, at der tiltrænges en forbedring, men vi kunne ønske de samme penge brugt på en ganske anden måde.

Vi har hele tiden fundet, at noget af det væsentligste var at nedsætte grænsen for forældreafhængigheden mest muligt, og derfor finder vi det ene år, som regeringen nu nedsætter grænsen med, ganske utilfredsstillende. Også en regulering af indtægts- og især formuegrænserne må efter vor mening gå forud for alle de gradueringer med hensyn til alder, uddannelsens art og bopælen, som lovforslaget indeholder.

Vi finder det aldeles forkasteligt, at en studerende, som er afhængig af forældre, der bor i eget hus til f. eks. 300.000 kr., som jo er grænsen – og det er jo ikke noget dyrt hus – eller en studerende i en ejerlejlighed til 25.000 kr. skal være afskåret fra fuld studie-støtte, mens den, som er afhængig af forældre, der bor i en stor lejlighed, kan få fuld støtte. Også her vil jeg spørge økonomiministeren, hvor sammenhængen i regeringens politik er. Er der taget hensyn til det yderligere pres, der vil komme på boligmarkedet, når man gør forskellen i støtten til unge, der bor henholdsvis ude og hjemme, større, end den er i forvejen? Er der også afsat penge til yderligere boligbyggeri til dette formål? Det kunne da være interessant at vide.

Vi går ikke ind for studenteløn og må derfor vende os imod den gradvise indførelse af studenteløn, som reformen også er udtryk for.

Til slut vil jeg gøre rede for, hvad vores principielle synspunkt er. I de uddannelser, som ikke giver kompetence eller indtjening, vil vi give stipendier. I de videregående uddannelser ønsker vi indført stopprøver efter senest et års studieforløb, og for at ingen af økonomiske grunde skal afholdes fra at påbegynde et studium, ønsker vi indført stipendier, afhængige af egen indtægt og formue, indtil stopprøven. Efter stopprøvens beståelse og dermed bevist studieegnethed skal støtten udelukkende gives i form af rentebillige, statsgaranterede lån. Jeg vil godt – nu lyser lampen – lige spørge ministeren: hvorledes går det med det tilsagn, jeg mener vi ganske bestemt fik fra den tidligere undervisningsminister om, at hun forsøgsvis ville indføre stopprøver på to områder, nemlig for juristerne og politterne? Er det også den nuværende undervisningsministers hensigt at sætte disse stopprøver i sving?

(Kort bemærkning).